

12 Eylül 1980'den sonra, bu dönemin zulmünden yorgun ve yılmış düşen bazı insanlar, "Aldatıldık, birbirimizle dövüştürüldük, kullanıldık" gibi yemlere pek kolay kapıldılar. Gerçi, askerî darbeyi planlayanlar olayların biraz daha darbe zeminine doğru gelişmesini sağlamak için, müdahale edebilecekleri yerlerde etmediler ve gerek milliyetçilerden gerekse Marksistlerden yönlendirebildikleri insanları, kan gölünü genişletmek için kullandılar. Fakat, bunlar mevzii etkilerdi ve ne hareketi başlatan, ne de yönlendiren temel sebeplerden değildi. Temel sebep açıktı: Soğuk Savaş...

Rusya ile örtük savaşın arka planı

Soğuk Savaş iki kutba ayrılan dünya güçlerinin kansız mücadelesini ifade ediyordu ve biz de Batı dünyasında ve bu savaşın tam ortasında yer alıyorduk. Ama, bizim için yani Türk milleti için bu savaşın, tarihe dayanan çok daha gerçek ve tehlikeli boyutları vardı. Bu çerçeveden ve bu çapta bakılmadıkça ne olayları anlamak, ne de Türk milliyetçilerinin bu kadar büyük bir inançla mücadeleye girişlerindeki heyecanı açıklamak mümkündür.

Türk devletinin iki yüz yıllık dış politikası temelde Rus korkusuna göre belirmiştir. Bu da doğaldı; çünkü, tarihî bir kader olarak Türk milletinin gerileme süreci, Rusların yükselme sürecine denk gelmişti ve bu iki millet komşu idi. Haritaya bakıldığında görülür ki, Rus emperyalizminin yayılması, Moskova'nın burnunun ucundaki Kasım ve Kazan Hanlıklarından başlayarak Orta Asya'ya ve Sibiryaya ötesine kadar uzanır; hepsi de Türk topraklarıdır. Güneyde Kırım'ı alarak Tuna'ya ve Kafkasların altına kadar uzanır ki, ele geçirdiği toprakların hepsi Türk'ündür. Yani Rus sömürgeciliğinin doğduğu ve yayıldığı alanların tamamı Türk topraklarıdır ve Türk toplulukları boyunduruk altına alınmıştır.

Bu iki yüz yıl içinde, mevzii zafer ve kahramanlıkların ötesinde Osmanlı Rusya'ya karşı sürekli yenilmiş, sürekli çekilmiş ve Sarıkamış'la Kars'ı bile bırakmak zorunda kalmıştır. Sibiryaya dahil olmak üzere büyük Türkistan coğrafyası ise, yirminci yüzyılın başlarına gelindiğinde tamamen çarlığın denetimine alınmıştı. Rus Çarlığı'nın hedefi İstanbul'u almaktı. Kendilerini Bizans'ın halefi olarak gören Ruslar, İstanbul'dan Çarigrad olarak bahsederler. 1917 Bolşevik ihtilali, Milli Mücadele'nin Batı emperyalizmine karşı Bolşeviklerle yardımlaşmasına yol açmış, ancak bu ilişki mücadele yıllarıyla sınırlı kalmıştır. Cumhuriyeti kuranlar Bolşevik ideolojisine yüz vermedikleri gibi, 'milletlere hürriyet' sloganlarıyla Türkistan'ı yanlarına almaya çalışan Bolşevik liderlerin Rus emperyalizminin devamcıları olduğunu çabuk anlamışlardı.

Bu idraki gösteremeyen yahut çaresiz kalan nice Türkistanlı aydın, kendi ülkelerinin bağımsızlığı için, hatta sosyalist bir Turan hayalleri içinde Bolşevikleri desteklediler; onların saflarında savaştılar. En önde ve en ünlüleri Sultan Galiyev idi. Yarı yolda işin farkına varan Ayaz İshaki, Sadri Maksudi ve Zeki Velidi gibi bir kısım liderler canlarını zor Türkiye'ye attılar. Diğerleri, Marksist maskenin altındaki suratı tanıdıklarında artık iş isten geçmişti. 'Her halk kendi kaderini kendisi belirleyecektir.' diyen Lenin yoldaşa inananlar, Stalin yoldaşın kanlı sehparında yahut Sibiryaya'nın adressiz kuytularında can verdiler.

Marksistler üzerinden gizli işgal...

Milli Mücadele'yi yapanlar bu gelişmeleri gördüler... Üstelik onlar Rusya'nın jeopolitiğini ve emellerini yakından ve acılarıyla bilen bir Osmanlı siyasi perspektif geleneğine sahiptiler. Mustafa Kemal, Marksist hareketlere set çekmeye çalışırken Avrupa emperyalizmi ile boğuşuyordu. Bolşeviklerden yardım görüyordu; ama onlara geçit vermiyordu. İnönü aynı gelenekten geliyordu ve NATO'ya girmek için didinirken çok iyi biliyordu ki, çarlık gitmiş Sovyet rejimi gelmiştir; ama, Rus yayılmacılığı devam etmektedir.

Asıl sorun, değişen yüzlerin arkasındaki değişmeyen niyetlerdi. Rusya'nın Boğazlar ilgisi geçici bir stratejinin gereği değil, tarih ve coğrafyanın dayattığı bir zorunluluktur; öyle görüyorlardı. Rus arşivlerine dayanarak Şark Meselesi ve Boğazlar adıyla kitap yazan Rus Arşivler Müdürü Sergiei M. Goriainov, yapılan bütün gizli açık pazarlıklarda Rus çarı ve delegelerinin Boğazları "Rusya'nın nefes borusu" olarak nitelediklerini ve bu taleplerinden vazgeçmelerinin söz konusu bile edilemeyeceğini yazmıştır. Rusya, Türkiye üzerindeki emellerini bir varlık sorunu olarak görmektedir. Bu coğrafya değişmedikçe yahut başka çıkışlar bulunmadıkça Rus emellerinin değişeceğini ummak gaflet olur.

Nitekim Stalin, Ardahan ve Kars'ın yanında Boğazlar üzerindeki hak iddiasını diplomatik yollardan değil, en kaba biçimiyle radyolardan dile getirmekten geri durmadı. Alman Ribbentrop'a, Boğazların kendisine verilmesi şartıyla Almanya'nın yanında yer alabileceği yolundaki teklifi herkesçe bilinmektedir.

Sonuç olarak, tarihî hafızasını ve günlük idrakini kaybetmemiş olanlar için Soğuk Savaş'ın Türkiye için anlamı, Rus yayılcılığının yeni hamlelerine karşı varlığını koruyabilmek demek olmuştur. Yani o yıllarda ideolojik söylemlerle örtülmüş bir Türk-Rus savaşı yaşanıyordu. Avrupa'nın herhangi bir devleti için ifade ettiği anlamın çok ötesinde bir gerçekliği ve tehdidi içeren bu savaş Türkiye'yi içeriden ele geçirerek çökertmek yöntemini izliyordu. 1878'de Yeşilköy'den, İngilizlerin tehditleri altında, zafer anıtını dikerek geri çekilen Rusya yüz yıl sonra, bir kısım Türk'ün yukarıda dokunduğumuz gafletini kullanarak Ankara'ya girmenin mücadelesini veriyordu. Çok güçlü bir silahları vardı ve bunu kullanmakta önemli bir birikime sahiptiler. İktisadi kalkınma, adil bir gelir dağılımı, rüşvete, vurguna karşı mücadele, yabancı devletlerin müdahalelerinden kurtulmuş tam bağımsız bir Türkiye... Bütün bu sloganlar elbette ki, manevi cihazlanması darbelenmiş, milli şuuru yaralanmış; ama doğal milli heyecanları taşkın gençleri kendine çekecekti. Öyle oldu.

Türkiye'deki gafiller, 'sağcılarla solcular çatışıyor' derken ve Marksistler de bu söylemi yayarken, Komintern toplantılarında Türkiye'nin nasıl çökertileceğinin programları yapıyor, işin tuhafı Türkiye'de yayımlanan birtakım dergilerde de bu programlar duyuruluyordu. İkinci Dünya Savaşı sonrasında Doğu Avrupa ülkelerinde yaptıkları ve Afganistan'da tekrar ettikleri yöntemi Türkiye üzerinde Soğuk Savaş adı altında uyguluyorlardı. Ama hesapları tutmadı.

Ülkücülerin başardığı gerçek...

Bugün çok daha yakından biliyoruz ki, 1970'li yıllarda yürüttükleri propagandalar ve asker-sivil hücre çalışmalarıyla hedeflerine çok yaklaştıkları zamanlar oldu; ama sonucu alamadılar. Çünkü, olayları anlattığım çerçevede gören, kavrayan, en azından hisseden ve ülkesi için her şeyi yapmaya hazır ülkücüler vardı ve yapıyorlardı. Üniversitelere bütünüyle hakim olamadılar, sokaklara hakim olamadılar; bu yüzden ordu içindeki örgütlenmeleri, cuntaları da işe yaramadı. İşte ülkücülerin vatan savunması bu idi; Marksist maske giymiş ve çağdaş propaganda silahları ile donanmış Rus yayılcılığına karşı mücadele.

Ancak bu mücadelenin büyüklüğünü, en ağır bedelleri ödeyerek karşı duran ülkücülerin fedakârlıklarının değerini anlayabilmek için, 'onlar olmasaydı ne olurdu?' sorusunun cevabını düşünmek gerekir.

Ülkücü hareket olmasaydı ne olurdu? Onlar olmasaydı, ordu içindeki Marksist cuntalar, sokakta, üniversitelerde ve devlet kurumlarında kök salan yandaşlarıyla birlikte kazanırlardı. Ve, eğer Sovyetler 1980 öncesindeki bu mücadeleyi kazansalardı, Sovyetler Birliği yıkılmazdı. Rusya'nın Türkiye'ye egemen olması, Osmanlı'nın Viyana'ya hakim olmasına benzer. Eğer Viyana'yı düşürebilseydik, yeni bir medeniyet açılışına girerdik ve Osmanlı çökmezdi. Nasıl bir üslup tuttururdu bilinmez; ama Osmanlı'nın Viyana beylerbeyliği yeni bir medeniyet çiçeklenmesinin başkenti olurdu. Çünkü Viyana bir başka medeniyetin merkezi idi ve Osmanlı'ya muhtaç olduğu gücü verecek bir Kızılma idi. Sovyetler Birliği de Türkiye'yi düşürebilseydi, Ortadoğu ve Akdeniz havzasına inerek, yeni bir açılışa girerdi ve çökmezdi. Rus emperyalizminin yeni bir safhası başlardı. Çünkü Türkiye, Sovyetlere muazzam bir yeni güç, bir yeni gerilim kazandırır; onun muhtaç olduğu da bu idi. Gorbacov'un kitabını okuyun; göreceksiniz ki Sovyetlerin sorunları çok iyi bilinmektedir, önerilen çıkış yolları da doğrudur. Ama, bunları gerçekleştirebilecek sosyal gerilimi Sovyetler kaybetmiştir.

İşte ülkücüler bunu başardılar. Mevzii olaylarda kandırılmış, yönlendirilmiş olanlar bu büyük çaplı hesabın içinde çok küçük materyallerdir ve işin esasını görmeyi engellememelidir. 1980 öncesi Marksistleri, 'aldatıldık, yanlış

yollara sürüklendik' diyebilirler; demelidirler de. Çünkü, hepsi Türk'tü ve muhtemelen çok büyük bir kısmı "sınıf" kavramından öte, bu milletin çektiği sıkıntıları yüreklerinde duyarak o yola yönlendirilmişlerdi. Aldatılmış olduklarını ve bir süre sonra kendilerini de ezip geçen Kürtçülüğü sırtlarında taşıdıklarını hiç değilse doksanlarda anlamış olmalıydılar. Fakat hâlâ ülkücüleri onlarla aynı kalıplarda yargılamak hamakatin dik alasıdır. Ülkücüler o yılların acılarını hayatlarının en büyük onuru olarak taşımaya bugün her zamankinden daha çok hak sahibidirler.

Nevzat KÖSOĞLU